

Rada
Európskej únie

V Bruseli 12. júna 2017
(OR. en)

9304/17

ECOFIN 407
UEM 156
SOC 387
EMPL 301
COMPET 404
ENV 503
EDUC 231
RECH 187
ENER 226
JAI 486

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Č. dok. Kom.:	ST 9248/17 ECOFIN 378 UEM 127 SOC 356 EMPL 271 COMPET 373 ENV 473 EDUC 201 RECH 157 ENER 197 JAI 448 - COM(2017) 515 final
Predmet:	Odporúčanie na ODPORÚČANIE RADY, ktoré sa týka národného programu reforiem Luxemburska na rok 2017 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Luxemburska na rok 2017

Delegáciám v prílohe zasielame vyššie uvedený návrh odporúčania Rady v znení, ktoré revidovali a odsúhlasili rôzne výbory Rady, vychádzajúci z návrhu Komisie COM(2017) 515 final.

ODPORÚČANIE RADY,

Z ...,

ktoré sa týka národného programu reforiem Luxemburska na rok 2017 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Luxemburska na rok 2017

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii¹, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

¹ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

keďže:

- (1) Komisia začala európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2017 prijatím ročného prieskumu rastu 16. novembra 2016. Priority ročného prieskumu rastu schválila Európska rada na zasadnutí 9. až 10. marca 2017. Komisia 16. novembra 2016 prijala na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011² správu o mechanizme varovania, v ktorej Luxembursko neurčila za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie. V ten istý deň Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny, ktoré schválila Európska rada na zasadnutí 9. až 10. marca 2017. Rada prijala 21. marca 2017 odporúčanie o hospodárskej politike eurozóny („odporúčanie pre eurozónu“)³.
- (2) Luxembursko by ako členský štát, ktorého menou je euro, malo vzhľadom na úzke prepojenia medzi ekonomikami v hospodárskej a menovej únii zabezpečiť úplné a včasné vykonanie odporúčania pre eurozónu, ako sa zohľadňuje v odporúčaní 2.
- (3) Správa o Luxembursku na rok 2017 bola uverejnená 22. februára 2017. Posúdil sa v nej pokrok, ktorý Luxembursko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých Radou 12. júla 2016, následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania pre jednotlivé krajiny prijaté v predchádzajúcich rokoch a pokrok Luxemburska pri dosahovaní jeho národných cieľov stratégie Európa 2020.
- (4) Luxembursko 28. apríla 2017 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2017 a svoj program stability na rok 2017. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

³ Ú. v. EÚ C 92, 24.3.2017, s. 1.

- (5) Príslušné odporúčania pre jednotlivé krajiny sa zohľadnili pri programovaní európskych štrukturálnych a investičných fondov („EŠIF“) na roky 2014 až 2020. Ako je stanovené v článku 23 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013⁴, platí, že ak je to nevyhnutné na podporu vykonávania príslušných odporúčaní Rady, Komisia môže požiadať členský štát, aby preskúmal svoju partnerskú dohodu a príslušné programy a navrhol ich zmeny. Komisia poskytla ďalšie informácie o tom, ako bude využívať uvedené ustanovenie, v usmerneniach o uplatňovaní opatrení spájajúcich účinnosť EŠIF a riadnu správu hospodárskych záležitostí.
- (6) Na Luxembursko sa v súčasnosti vzťahuje preventívna časť Paktu stability a rastu. Vo svojom programe stability na rok 2017 vláda plánuje znížiť celkový prebytok z 1,6 % HDP v roku 2016 na 0,2 % HDP v roku 2017, po čom by malo dôjsť k stabilnému nárastu a v roku 2021 by sa mal dosiahnuť prebytok 1,2 % HDP. Počas celého programového obdobia sa aj naďalej s rezervou dodržiava strednodobý cieľ, ktorým je štrukturálny deficit na úrovni 0,5 % HDP. Na základe programu stability na rok 2017 sa očakáva, že pomer dlhu verejnej správy k HDP zostane výrazne pod referenčnou hodnotou 60 % HDP stanovenou v zmluve. Makroekonomický scenár, na ktorom sa zakladajú tieto rozpočtové prognózy, je realistický, s výnimkou roka 2018, v ktorom je značne optimistický, a roka 2021, v ktorom je značne opatrný. Na základe prognózy Komisie z jari 2017 sa predpokladá, že pokiaľ ide o štrukturálne saldo, zaznamenaná sa v roku 2017 prebytok vo výške 0,4 % HDP a v roku 2018 prebytok vo výške 0,1 % HDP, čo je vo všeobecnosti v súlade s programom stability na rok 2017 a nad úrovňou strednodobého rozpočtového cieľa. Rada celkovo zastáva názor, že podľa prognóz Luxembursko dosiahne v rokoch 2017 a 2018 súlad s ustanoveniami Paktu stability a rastu.

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (7) Vzhľadom na prognózovaný nárast nákladov súvisiacich so starnutím obyvateľstva pretrvávajú obavy v súvislosti s dlhodobou fiškálnou udržateľnosťou. Podľa dôchodkovej reformy z roku 2012 by sa malo každých päť rokov od prijatia reformy uskutočniť monitorovanie a vyhodnotenie udržateľnosti dôchodkového systému. Vláda vykonala prvé hodnotenie v predstihu, a to už v roku 2016. Napriek tomu, že v preskúmaní sa dospelo k záveru, že v rámci dôchodkového systému sa stále zaznamenáva opakovaný prebytok, ktorý umožnil naakumulovať značné dôchodkové rezervy, očakáva sa, že od roku 2023 sa v rámci dôchodkového systému zaznamená schodok, pokiaľ ide o pomer medzi výdavkami na dávky a príspevkami. Podľa nedávnej revidovanej demografickej prognózy Eurostatu bude prognózovaný nárast obyvateľstva menej významný, než sa očakávalo. To bude mať vplyv na index ekonomického zaťaženia, ktorý sa bude zvyšovať rýchlejšie, než sa predpokladalo, a povedie k vyššiemu predpokladanému nárastu verejných výdavkov na dôchodky. Pokiaľ ide o naviazanie zákonného veku odchodu do dôchodku na strednú dĺžku života, ako to odporučila Rada v roku 2016, nedošlo k žiadnemu pokroku. Luxembursko je jediným členským štátom, v ktorom nebolo na obdobie rokov 2013 až 2060 schválené zvýšenie zákonného veku odchodu do dôchodku. Predpokladá sa, že v Luxembursku dôjde do roku 2060 k najvyššiemu nárastu podielu ekonomicky závislých obyvateľov v EÚ. Vo veci predčasného odchodu do dôchodku dosiahlo Luxembursko obmedzený pokrok. V júli 2015 bol parlamentu predložený návrh zákona, ktorým sa mení systém predčasného odchodu do dôchodku, ktorý sa stále prerokúva. Vo všeobecnosti je predčasný odchod do dôchodku stále veľmi rozšírený a stimulačné opatrenia, ktoré motivujú pracovať do vyššieho veku, sú aj naďalej obmedzené. Vzhľadom na revíziu demografickej prognózy Luxembursko čelí ďalším rizikám súvisiacim s výdavkami na dlhodobú starostlivosť. Tieto výdavky vyjadrené ako podiel HDP dosahujú už teraz jednu z najvyšších úrovní medzi členskými štátmi a predpokladá sa, že do roku 2060 sa zvýšia z 1,5 % HDP na 3,2 % HDP. Parlament prerokúva návrh reformy poistenia dlhodobej starostlivosti.

- (8) Luxemburské orgány prijali komplexnú daňovú reformu, ktorá nadobudla účinnosť v januári 2017. Reformou sa zaviedli zmeny najmä v oblasti priameho zdaňovania príjmov fyzických a právnických osôb, ktorých cieľom bolo postupne znížiť sadzbu dane z príjmov právnických osôb (v záujme zvýšenia konkurencieschopnosti) a zvýšiť progresívnosť dane z príjmu fyzických osôb (v záujme väčšej spravodlivosti). Zvyšovanie určitých daňových výdavkov zároveň prináša riziká zužovania základu dane. V záujme lepšej predvídateľnosti daňových príjmov je potrebné využiť priestor na ďalšie rozšírenie základu dane. To možno dosiahnuť najmä prehodnotením zdanenia obytných nehnuteľností, ktoré je v súčasnosti nízke, a širším využitím alternatívnych zdrojov. V tejto súvislosti by mohlo byť potrebné zabezpečiť väčšiu súdržnosť medzi environmentálnym zdaňovaním a cieľmi súvisiacimi s diverzifikáciou hospodárstva.
- (9) Luxemburské orgány sa už niekoľko desaťročí aktívne snažia diverzifikovať hospodárstvo, pričom uznávajú existenciu rizík súvisiacich s vysokou závislosťou od finančného sektora. Zníženie závislosti hospodárstva od finančného sektora zostáva ústrednou dlhodobou výzvou. S cieľom riešiť túto výzvu je potrebné pretaviť analýzu diverzifikácie do konkrétnych opatrení, ktoré sa majú vykonať v jasne vymedzenom časovom rámci. Vzhľadom na vysokú úroveň nákladov práce v tejto krajine prinášajú činnosti s vyššou pridanou hodnotou potenciál sprístupniť alternatívne zdroje rastu. Úspešná diverzifikácia luxemburského hospodárstva preto vo veľkej miere závisí práve od odvetví, ktoré sú menej citlivé na výšku nákladov práce. Vo veľkej miere ide o oblasť výskumu a inovácií, ktorá má tendenciu výrazne sa sústreďovať na technológie a znalosti. Znížením, resp. odstránením prekážok brániacich investíciám a inováciám, ktoré obmedzujú hospodársky rozvoj, by sa odomkol inovačný potenciál a napomohlo by sa diverzifikácii. Hoci je miera verejných investícií nad úrovňou priemeru eurozóny, súkromné investície nedosahujú potrebnú úroveň. Ak sa majú zachovať vyhliadky rastu, je nevyhnutné udržať vysokú úroveň investícií.

- (10) Diverzifikácii hospodárstva by napomohlo aj ďalšie rozšírenie už aj tak úspešného sektora nefinančných služieb. V odvetví služieb pre podniky pretrvávajú vysoké regulačné prekážky, najmä v prípade účtovníkov, architektov, inžinierov a právnikov. V prípade všetkých týchto povolaní je miera obratu nižšia než priemer Únie či priemerná miera pre celé hospodárstvo. Obmedzenia týkajúce sa týchto povolaní môžu preto poškodzovať konkurencieschopnosť podnikov v Luxembursku. K týmto prekážkam patrí široká škála činností vyhradených pre architektov, vyhradenie jednoduchých úloh ako mzdové činnosti alebo vypracúvanie daňových priznaní pre vysokokvalifikovaných odborníkov, vyhradenie právneho poradenstva pre právnikov, ako aj požiadavky na právnu formu a držbu podielov, pravidlá nezlučiteľnosti a multidisciplinárne obmedzenia v prípade právnikov, ktoré môžu byť neprimerané vo vzťahu k hlavným zásadám, ako je nezávislosť tohto povolania, a k príslušným opatreniam dohľadu.
- (11) Cílené aktívne politiky trhu práce a programy celoživotného vzdelávania, najmä pre starších pracovníkov, ktorých miera zamestnanosti patrí aj naďalej k najnižším v Únii, sú potrebné na zamedzenie negatívneho vplyvu. Prijali sa opatrenia na zlepšenie zamestnatel'nosti týchto pracovníkov, ako aj ich väzieb na trh práce. Zákon o reklasifikácii pracovníkov so zníženou pracovnou schopnosťou sa vykonáva od 1. januára 2016 a poskytuje týmto pracovníkom širšie možnosti dlhšie zotrvať na pracovnom trhu. Je však stále potrebné predložiť komplexnú stratégiu v nadväznosti na konzultácie so sociálnymi partnermi. Tzv. „pakt o veku“, teda návrh zákona, ktorý bol parlamentu predložený v apríli 2014 a ktorého účelom je podnecovať podniky s viac ako 150 zamestnancami, aby si ponechávali starších pracovníkov, ešte nebol prijatý. Príležitosti na zvyšovanie úrovne zručností prostredníctvom cílených aktívnych politik trhu práce a celoživotné vzdelávanie na podporu starších pracovníkov budú mať aj naďalej význam, ak majú byť takéto politiky úspešné. Ak Luxembursko chce naplno využívať výhody digitalizácie a zachovať si konkurencieschopnosť, musí investovať do zručností.

- (12) V záujme riešenia nedostatku ponuky na trhu nehnuteľností bol prijatý rozsiahly balík opatrení, ale jeho vplyv sa ešte neprejavil. Zdá sa, že neschopnosť získať prístup k pozemkom na výstavbu, ktoré sú väčšinou vo vlastníctve súkromných osôb, je jednou z hlavných prekážok na zvýšenie ponuky bývania. Obmedzená ponuka bývania v spojení so značným dopytom vedie k stabilnému nárastu cien nehnuteľností. Tým možno vysvetliť trend stúpajúcej zadlženosti domácností, ktorej príčinou sú najmä hypotéky. Okrem toho napriek rozsiahlym investíciám do dopravnej infraštruktúry zostáva boj proti dopravnému preťaženiu naďalej výzvou. Je to najmä z toho dôvodu, že moderné pracovné postupy, ako napríklad práca na diaľku, sa v prípade cezhraničných pracovníkov nepodporujú z dôvodu fiškálnych politík susediacich krajín. Je pravdepodobné, že výzvy v oblasti bývania a mobility vytvárajú ďalší tlak na snahy o diverzifikáciu hospodárstva a zvýšenie konkurencieschopnosti. Zároveň by mohli byť prekážkami, ktoré by mohli brániť prilákaniu vysokokvalifikovaných pracovníkov na trh práce.
- (13) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra na rok 2017 komplexnú analýzu hospodárskej politiky Luxemburska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2017. Zároveň posúdila program stability na rok 2017, národný program reforiem na rok 2017 a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Luxembursku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Luxembursku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami Únie vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni Únie do budúceho vnútroštátneho rozhodovania.
- (14) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability na rok 2017 a dospela k názoru⁵, že Luxembursko podľa predpokladov dodrží Pakt stability a rastu,

⁵ Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1466/97.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Luxembursko v rokoch 2017 a 2018 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Posilniť diverzifikáciu hospodárstva vrátane odstránenia prekážok brániacich investíciám a inováciám. Odstrániť regulačné obmedzenia v odvetví služieb pre podniky.
2. Zabezpečiť dlhodobú udržateľnosť dôchodkového systému, obmedziť predčasný odchod do dôchodku a zvýšiť mieru zamestnanosti starších ľudí.

V Bruseli

Za Radu
predseda
